

№ 33.

Zeznanie o dochodzie.

Kurja przypomina WW. KsKs. Proboszczom i Wikarjuszom, że termin składania w Urzędach Skarbowych deklaracji o dochodzie upływa w tym roku z dniem 30 kwietnia.

Odpis tej deklaracji z dodaniem szczegółowego wykazu dochodów i rozchodów należy jednocześnie przesłać do Kurji.

№ 34.

Opieka nad zwierzętami

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami zwróciło się z prośbą o poparcie jego zamierzeń w sprawie roztoczenia opieki nad zwierzętami.

Kurja poleca WW. Duchowieństwu, aby okazało ze swej strony pomoc powyższemu Towarzystwu w jego zamierzeniach oraz zachęciło także parafjan do ludzkiego obchodzenia się ze zwierzętami.

№ 35.

Zmiany w duchowieństwie.

Mianowani: 1) Ks. J. Wałajtis proboszczem w Borkowie
 2) Ks. S. Bagiński proboszczem w Łosewie
 3) Ks. S. Skrodzki proboszczem w Przytułach
 4) Ks. W. Balukiewicz proboszczem w Raczkach
 5) Ks. S. Dąbkowski proboszczem w Wiżajnach
 6) Ks. S. Murawski proboszczem w Pawłowie
 7) Ks. J. Choromański wikarjuszem w Płonce
 8) Ks. E. Borzuchowski wikarjuszem w Puchałach
 9) Ks. Prob. W. Kijewski na własną prośbę został zwolniony z probostwa w Raczkach i przechodzi na emeryturę.

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE

ŁOMŻYŃSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

№ 5.

Łomża, dnia 1 maja 1933 r.

Rocznik VII.

T R E Ś Ć:

36. Konstytucje Apostolskie w sprawie miłościwego lata.	40. Zbiórka na Polską Macierz Szkolną 3 Maja.
37. Katolicki Uniwersytet lubelski.	41. Liga obrony powietrznej i przeciwgazowej.
38. Rekolekcje.	42. Wydawnictwo „Auxilium”.
39. Rekolekcje dla kapłanów w Domu rekolekcyjnym XX. Jezuitów w Dziedzicach na Śląsku w 1933 roku.	43. Czytanki Żywego Różańca.
	44. Święcenia alumnów.
	45. Zmiany w duchowieństwie.

№ 36.

II

KONSTYTUCJA APOSTOLSKA,

która nadaje nadzwyczajne pełnomocnictwa penitencjarzom i innym spowiednikom rzymskim w ciągu powszechnego i wielkiego Jubileuszu od dnia 2 kwietnia 1933 r. do dnia 2 kwietnia 1934 r.

PIUS BISKUP**SŁUGA SŁUG BOŻYCH****NA WIECZNĄ RZECZY PAMIĄTKĘ**

Naznaczywszy ze szczególnego natchnienia Bożego, nadliczbowe Lato Miłościwe i wielki powszechny Jubileusz dla uczczenia dziewiętnastowiekowej pamiątki Odkupienia rodzaju ludzkiego, pragniemy gorąco, aby mieszkańcy Rzymu i ci, którzy tu przybędą z tego powodu, nie odczuwali braku niczego, co dotyczy oczyszczenia sumień i odzyskania łaski Bożej.

Uważamy więc za stosowne w tym roku, idąc za przykładem naszych poprzedników, zwiększyć i pomnożyć władzę spowiedników rzymskich, aby ci, których dusze są dotknięte ciężką chorobą, mogli łatwiej odzyskać zdrowie duchowe.

Tak więc ogłaszamy te postanowienia, dotyczące nadzwyczajnych pełnomocnictw danych w roku jubileuszowym spowiednikom w Rzymie. Postanowienia te wydajemy z własnej inicjatywy na mocy pełni władzy apostolskiej.

Ukochanemu Synowi Naszemu Kardynałowi Penitencjarzowi Większemu polecamy, aby oprócz obecnie istniejących penitencjarzy mniejszych zwyczajnych i nadzwyczajnych trzech bazylik: Laterańskiej, Watykańskiej i Liberjańskiej, ustanowił także na całe Miłościwe Lato podobnych penitencjarzy dla bazyliki św. Pawła za murami, a także aby nazначzył jak najliczniejszych innych spowiedników dla tych czterech Bazylik i dla wszystkich innych kościołów rzymskich, zwłaszcza dla kościołów przeznaczonych dla różnych narodowości.

Tym penitencjarzom mniejszym, czy to zwyczajnym, czy też nadzwyczajnym, czy już naznaczonym, czy tym, którzy dopiero będą naznaczeni przez ukochanego Syna Naszego Kardynała Penitencjarza Większego, powierzamy tę władzę, aby w ciągu Miłościwego Lata mogli na spowiedzi sakramentalnej i tylko osobiście rozgrzeszać penitentów ze wszelkich cenzur i grzechów, nietylko zarezerwowanych przez prawo Papieżowi lub Biskupowi Ordynariuszowi, ale także i od cenzur „ab homine”. To jednak rozgrzeszenie nie będzie miało mocy „in foro externo”.

Przy korzystaniu z tego pełnomocnictwa powinni jednakże następujących przestrzegać warunków:

I. Jeżeli chodzi o jakąś cenzurę zastrzeżoną Papieżowi osobiście, albo Stolicy Apostolskiej „specialissimo modo”, to będą mogli z niej zwolnić tylko w okolicznościach przewidzianych w kan. 2254 kodeksu prawa kanonicznego. Jeżeli chodzi o wypadek zastrzeżony Stolicy świętej według normy dekretu św. Penitencjarji Apostolskiej z dnia 16 listopada 1928 r. (cfr. Acta Apost. Sedis, col. XX, pag. 398), to będą mogli rozgrzeszyć penitenta tylko w okolicznościach, o których mówi kan. 900. Na mocy tegoż dekretu, po otrzymaniu rozgrzeszenia pozostaje obowiązek skomunikowania się ze św. Penitencjarją i wypełnienia jej wskazówek.

II. Jeżeli popadnie publicznie w ekskomunikę „speciali modo” zastrzeżoną Stolicy świętej jako Biskup, mający zwyczajną jurysdykcję „in foro externo”, albo wyższy przełożony zakonu, to wolno go rozgrzeszyć tylko w okolicznościach, o których mówi kan. 2254.

III. Jeżeli zbliżą się do spowiedzi heretycy lub schizmatycy, którzy publicznie szerzyli swoje błędy, wolno ich rozgrzeszyć tylko

wtedy, kiedy, odrzekłszy się przynajmniej przed tym samym spowiednikiem herezji lub schizmy, naprawią należycie zgorszenie, albo przyrzekną je skutecznie naprawić. Jeżeli będzie chodziło o tych, którzy urodzili się w herezji i będą wątpliwości co do faktu lub ważności ich chrztu, to tacy penitenci powinni przed rozgrzeszeniem zgłosić się do ukochanego Syna Naszego Kardynała Wikarego Rzymu.

IV. Tych, którzy należeli, chociażby potajemnie, do zakazanych sekt masonskich lub tym podobnych, można tylko wtedy rozgrzeszyć, jeżeli dopełnią następujących warunków: Niech odrzekną się przynależności do sekty przynajmniej wobec samego spowiednika. Niech naprawią zgorszenie i zaprzestaną wszelkiej współpracy lub poparcia owej sekty. Niech doniosą o kapłanach lub zakonnikach, należących do sekty, według przepisu kan. 2336 § 2. Niech doręczą spowiednikowi, w celu odesłania do św. Officjum, wszelkie książki, rękopisy i odznaki, mające związek ze sektą, o ile je mają u siebie, albo przynajmniej, jeżeli do tego będą ważne i słuszne powody, niech osobiście zniszczą te przedmioty. Jeżeliby zachodziły trudności w wykonaniu tych warunków, powinni penitenci przynajmniej szczerze obiecać, że spełnią je o ile możliwości jak najprędzej. Ponadto należy im według miary przewinień nałożyć ciężką pokutę i nakazać im częstą spowiedź.

V. Jeżeli kto nabył dóbr albo praw kościelnych bez upoważnienia, nie może być rozgrzeszony, zanim tych dóbr nie zwróci, albo zanim nie porozumie się w tej sprawie z Biskupem Ordynariuszem lub ze Stolicą Apostolską, albo zanim przynajmniej nie obieca szczerze prosić o załatwienie tej sprawy. Przepis ten nie stosuje się do tych miejsc, co do których już Stolica Apostolska inaczej zarządziła.

VI. Ciż sami penitencjarze mogą ze słusznej przyczyny zamienić wszelkie śluby prywatne, nawet zaprzysiężone, na inne dobre uczynki. Mogą także dla ważnych przyczyn zamieniać na inne dobre uczynki ślub czystości doskonałej i dożgonnej, uczyniony publicznie w profesji zakonnej prostej lub uroczystej, jeżeli już penitent otrzymał przedtem zwolnienie z innych ślubów, wynikających z tejże profesji, oprócz ślubu czystości. Nigdy jednak nie mogą dyspenować od celibatu tych, którzy doń są obowiązani z powodu święceń, chociażby byli sprowadzeni do stanu świeckiego. Niech też powstrzymają się od rozwiązywania ślubów ze szkodą dla osób trzecich, o ile niema wyraźnej ich zgody. Ślub niegrze-

szenia lub inny pokutniczy ślub niech zamieniają na takie dobre uczynki, które podobnie jak ten ślub ochraniają od grzechu.

VII. Mogą zwalniać tylko „in foro conscientiae et sacramentali” od wszelkich „irregularitates”, pochodzących z ukrytego występku; także od „irregularitas”, o której mówi kan. 985, 4°, ale tylko w tym celu, aby penitent mógł wykonywać święcenia już przyjęte, bez niesławy lub zgorszenia.

VIII. Mogą też zwalniać tylko „pro conscientiae et sacramentali” od ukrytej przeszkody pokrewieństwa w trzecim lub drugim bocznym stopniu nawet dotyczącym pierwszego, która wypływa z nielegalnego narodzenia, ale tylko dla uważnienia małżeństwa już zawartego.

IX. Mogą też zwalniać nawet przed ślubem od ukrytej przeszkody występku, jednak tylko wtedy, kiedy żadna ze stron nie knuła spisku. Jeżeli dyspensa będzie dana po ślubie, to należy zobowiązać małżonków do prywatnego odnowienia zgody według kan. 1136. W jednym i w drugim wypadku należy nałożyć na penitenta ciężką i długą pokutę.

X. Co się tyczy odwiedzania czterech Bazylik, to penitencjarze mogą dyspensować tych, którzy nie mogą należycie odbyć odwiedzeń, albo od odwiedzenia jednej Bazyliki, zamieniając je, jeżeli możliwa na odwiedzenie innego kościoła, albo też mogą ograniczyć liczbę odwiedzeń. Jeżeli kto, będąc chorym albo mając inną słuszną przeszkodę, nie może odwiedzić tych Bazylik, spowiednik może mu te odwiedzania zamienić na inne dobre uczynki, możliwe dlań do spełnienia. Jednakże penitencjarze obciążą swe własne sumienia, jeżeli lekkomyślnie i bez dostatecznej przyczyny będą zwalniali wiernych od tych odwiedzeń. Jeżeli zaś komu udzielają dyspensy, niech go jednak nie zwalniają od modlitw na naszą intencję, które są przepisane przy nawiedzaniu Bazylik i które mogą być od tego odwiedzania oddzielone; tylko chorym można zmniejszyć ilość tych modlitw.

XI. Niech nikogo nie zwalniają, nawet tego, kto nie ma koniecznej materji od obowiązku spowiedzi. Nie wystarcza w tym wypadku spowiedź nieważna lub spowiedź wielkanocna.

XII. Nie godzi się zamienić Komunii św. na inne dobre uczynki, wyjąwszy wypadek, gdy chodzi o chorego, który w żaden sposób nie może przyjąć Komunii św.; wystarcza dla uzyskania Jubileuszu Komunia św. przyjęta jako wiatyk, ale nie wystarcza Komunia Wielkanocna.

XIII. Te wszystkie pełnomocnictwa dajemy nietylko penitencjarzom, których wymieniliśmy na początku tego pisma, ale także Prałatom św. Penitencjarji; wszystkim urzędnikom św. Penitencjarji, którzy mają aprobatę do spowiadania w Rzymie, wszystkim proboszczom rzymskim; rektorom i spowiednikom kościołów należących do poszczególnych narodów a zatwierdzonych przez Wikariat, i oprócz tego niektórym spowiednikom, którzy będą назначeni dla większych kościołów rzymskich, nad których konfesjami ma być umieszczona tablica z napisem: „Penitencjarz Świętego Jubileuszu”.

Oprócz tego, aby dogodzić zakonnikom, rozciągamy powyższe pełnomocnictwa także na niektórych spowiedników, należących do zakonów i kongregacyj, mianowicie na niektórych z tych spowiedników, którzy są zatwierdzeni przez swych przełożonych do spowiadania tylko podwładnych według kan. 518 i 514 § 1; jest rzeczą zwierzchnika zakonnego w każdym domu назначić jednego lub dwóch; jednak ci na mocy jedynie tego назначения nie będą mogli korzystać z powyższych pełnomocnictw względem wiernych nie należących do domu ani do zakonu.

XIV. Penitencjarze mogą korzystać z tych pełnomocnictw w stosunku do wszystkich wiernych, należących do Kościoła Zachodniego lub Wschodniego, którzy będą się u nich spowiadali, mając szczerą intencję uzyskania odpustu jubileuszowego.

Mogą jednak skorzystać z prawa rozgrzeszenia od grzechów i cenzur kościelnych, a także zwalniania z „irregularitas” tylko raz jeden w stosunku do tego samego penitenta, a mianowicie wtedy, kiedy ten po raz pierwszy zyskuje odpust jubileuszowy.

Z innych zaś upoważnień,—na przykład sprawa skracania albo zamiany nawiedzań według punktu X—będą mogli nawet wiele razy korzystać względem tego samego penitenta.

XV. Będą mogli korzystać z tych pełnomocnictw także i poza kościołem, do którego należą, jeżeli czasem zdarzy się, że będą w innym kościele spowiadali, zachowując kan. 968—910 i za zgodą rektorów kościołów. Niech jednak baczą i to pod grzechem ciężkim, aby nie obsługiwali innych kościołów, zaniedbując własny.

Ponieważ zaś w tem Miłościwem Lecie potrzeba dla większej korzyści dusz jaknajwięcej pracowników, nadajemy następujące nadzwyczajne upoważnienia wszystkim spowiednikom, zatwierdzonym na rok bieżący przez ukochanego Syna Naszego Kardynała Wikariusza, a także wszystkim spowiednikom zakonnym, zatwierdzonym przez ich przełożonego do spowiadania zakonników i osób, które

w klasztorze spędzą dzień i noc. Te jednak upoważnienia nie mogą sięgać dalej, niż granice czasu, miejsca i osób wyrażone w aprobacie.

1. Mogą rozgrzeszać tylko osobiście i tylko na spowiedzi sakramentalnej swoich penitentów od wszelkich grzechów i cenzur, nawet „speciali modo”, zastrzeżonych przez prawo Stolicy świętej albo Biskupowi Ordynariuszowi, byleby te cenzury nie były publiczne, nakładając jednak zhawienne pokuty i inne warunki, przepisane przez prawo i zachowując przy rozgrzeszaniu wskazówki i wyjątki przepisane dla mniejszych penitencjarzy pod num. 1.

2. Mogą dyspensować na spowiedzi sakramentalnej od wszelkich ślubów prywatnych, nawet zaprzysiężonych, zamieniając je dla słusznej przyczyny na inne dobre uczynki, za wyjątkiem tych ślubów, które przez kan. 1309 są zastrzeżone Stolicy Apostolskiej, także za wyjątkiem publicznych ślubów, złożonych w czasie święceń lub profesji zakonnej, uroczystej lub prostej, i za wyjątkiem tych ślubów, których dyspensa obróciłaby na szkodę osób trzecich, albo mniej strzegłaby od grzechu, niż sam ślub.

3. Mogą dyspensować od „irregularitas” tak samo jak penitencjarze, według num. VII.

4. Mogą na spowiedzi sakramentalnej dyspensować od nawiedzenia czterech Bazylik i zamieniać nawiedzenia, tak samo jak mogą to czynić penitencjarze według num. X.

5. Wszystkie pełnomocnictwa, które uzyskali od Stolicy Apostolskiej za pośrednictwem św. Penitencjarji, albo w inny legalny sposób, a także i te, które uzyskają w ciągu Miłościwego Lata, pozostają w swej mocy.

6. Przy korzystaniu z upoważnień, które nadaliśmy w numerach 1—4, należy zachować wskazówki dane niniejszym penitencjarzom pod num. XIV.

W końcu penitencjarzów i spowiedników, którym z apostolskiej dobroćliwości udzieliliśmy powyższych nadzwyczajnych pełnomocnictw, gorąco zachęcamy, aby z cierpliwością i miłością przyjmowali tych wszystkich, którzy będą chcieli pojednać się z Panem i korzystać ze skarbów niebieskich, które Kościół, Matka święta, otwiera każdemu na cały czas Roku jubileuszowego.

Chcemy, aby to pismo miało swą moc a jego odpisom lub streszczeniom, podpisanym przez publicznego notariusza i zaopatrzonym w pieczęć jakiegoś dygnitarza kościelnego, należy się taka sama wiara, jaka i oryginałowi, jeżeli będzie komu okazany.

Bez względu na jakiegokolwiek przepisy tym przeciwnie.

Niech więc nikt nie waży się naruszać lub zuchwale sprzeciwiać się tym naszym zezwoleniom, oświadczeniom i rozporządzeniom. Gdyby zaś kto na to odważył się, niech wie, że ściągnie na siebie gniew wszechmogącego Boga i świętych Apostołów Piotra i Pawła.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 30 stycznia R. P. 1933.

Pontyfikatu Naszego jedenastego.

KARD. FR. ANDRZEJ FRÜHWIRTH,

Kanclerz Św. Rz. K.

KARD. WAWRZYNIEC LAURI,

Większy Penitencjarz

Alfons Carinci, Protonotariusz Apostolski

Dominik Spolverini, Protonotariusz Apostolski

L.+P.

KONSTYTUCJA APOSTOLSKA

Udziela się odpustu Miłościwego Lata 1933—1934 zakonnikom i innym osobom, które powstrzymuje stała przeszkoda od pielgrzymki do Rzymu. Przytem są nadane odpowiednie pełnomocnictwa dotyczące rozgrzeszenia i zamiany ślubów.

PIUS BISKUP

SŁUGA SŁUG BOŻYCH
NA WIECZNĄ RZECZY PAMIĄTKĘ

Wiemy o tem, że wielu jest w takim położeniu, że nie mogą w ciągu Miłościwego Lata udać się w pielgrzymce do Rzymu. Należą do nich ci, którzy poświęcili się służbie Bożej w murach klasztoru, chorzy i ci, którzy pozostają w mocy nieprzyjaciół albo za kratami więzienia.

Mając dla wszystkich ludzi uczucia ojcowskie, pragniemy, aby i oni mogli skorzystać ze skarbnicy Kościoła, otwartej z powodu Jubileuszu. Tem bardziej tego sobie życzymy w przeświadczeniu, że tyle modlitw i zadośćuczynień, zanoszonych do Boga na całym świecie, szczególnie przez ludzi niewinnych, albo cierpiących, musi sprowadzić na rodzaj ludzki obfite łaski Boże i szczęśliwsze czasy.

Udzielamy zaś tego Naszego zezwolenia tylko osobom niżej wymienionym:

I. Naprzód wszystkim zakonnikom, które mieszkają w klasztorach i mają klauzurę, także probantkom, postulantkom, nowi-

cjuszkom i tym, które z powodu pracy pedagogicznej, lub z innego słusznego powodu mieszkają w klasztorze przynajmniej przez większą część roku. Nie stanowią wyjątku i niewiasty, które mieszkają w klasztorze i wychodzą zeń dla celów służbowych lub dla kwestowania.

II. Wszystkim siostrom, składającym śluby zwykłe, należącym do jakiegokolwiek kongregacji, papieskiej lub diecezjalnej, chociażby nie miały klauzury, a także ich nowicjuszkom, probantkom i wychowanicom, nawet tym, które są napół internistkami, ale nie eksternistkami, i innym osobom, jedzącym z niemi przy jednym stole i mieszkającym razem z niemi.

III. Także Oblatkom, czyli pobożnym niewiastom, żyjącym wspólnie, chociaż nie składającym ślubów, których zakłady są zatwierdzone na stałe lub na pewien czas przez zwierzchność kościelną, razem z ich nowicjuskami, probantkami i wychowanicami i osobami wspólnie z niemi mieszkającymi, tak jak powiedziano pod num. II.

IV. Wszystkim tercjarkom regularnym, które mieszkają wspólnie, pod jednym dachem, za zgodą władzy kościelnej, a także jak wyżej, wszystkim z niemi mieszkającym.

V. Dziewczętom i kobietom, mieszkającym w ochronkach lub bursach, nawet nie prowadzonych przez zakonnice, siostry, oblaski lub tercjarki.

VI. Anachoretom i pustelnikom, nie tym jednak, którzy, nie związani żadną klauzurą wspólnie lub osobno żyją, zachowując przepisy Biskupa-Ordynariusza lub inne pewne prawa, ale tym, którzy w stałej, chociaż czasem przerywanej klauzurze prowadzą życie kontemplacyjne, należąc do jakiegoś zakonu, jak np. trapiści, kameduli i kartuzi.

VII. Wszystkim wiernym obojga płci, którzy są w niewoli u wrogów albo w więzieniu, albo na wygnaniu lub deportacji albo w domach poprawczych, albo na ciężkich robotach; także wszystkim księżom lub zakonnikom, którzy są na pokucie w klasztorze lub w innym jakim zakładzie.

VIII. Wszystkim wiernym obojga płci, którzy, z powodu choroby lub słabego zdrowia, nie mogą w ciągu roku jubileuszowego udać się do Rzymu, albo w Rzymie odbyć przepisane nawiedzenia patriarchalnych bazylik; tym, którzy w szpitalach stale zajęci są pielęgnowaniem chorych, bezinteresownie lub za wynagrodzeniem; którzy są zatrudnieni w domach poprawczych, jako nadzorcy lub

wychowawcy; robotnikom, którzy codzienną pracą zarabiają na życie i nie mogą tej pracy na tyle godzin porzucić, wreszcie starcom, którzy przekroczyli siedemdziesiąty rok życia.

Zachęcamy tych wszystkich, aby zbadawszy z żalem swoje przewinienia, oczyścili się z nich w Sakramencie Pokuty i z odnowioną gorliwością dążyli do doskonalszego życia; potem niech się posilą pobożnie Chlebem Anielskim i stąd zaczerpną siły do świętego wykonania powziętych postanowień; wreszcie niech pomodlą się według Naszej intencji, tj. o wzrost Kościoła katolickiego, o wykorzenie błędów, o zgodę dla panujących i pokój dla całej ludzkości.

Zamiast zaś nawiedzenia czterech rzymskich bazylik, niech wykonają inne dzieła pobożności i miłości bliźniego, które im wskaże Ordynariusz sam, albo przez roztropnych spowiedników, biorąc pod uwagę stan i zdrowie jednostki oraz okoliczności miejsca i czasu.

Więc tym wszystkim z pośród wyżej wymienionych, którzy:

szczerze skrzeszeni w ciągu Roku świętego dobrze się wyświadcą i przyjmą Komunię św.; pomodlą się według naszej intencji, — spełnią zamiast nawiedzenia bazylik inne dobre uczynki przepisane, albo, w razie niebezpiecznej choroby, zaczną przynajmniej wykonywać te dobre uczynki, —

udzielamy — ufni w miłosierdzie Boga wszechmogącego i powagę św. Apostołów Piotra i Pawła, — najzupełniejszego odpustu całej kary, na którą za grzechy zasłużyli, pod warunkiem, że w pierw otrzymają w Sakramencie Pokuty ważne rozgrzeszenie. Ten odpust będą mogli uzyskać tak, jakgdyby wypełnili wszystkie ogólne przepisy.

Będą też oni mogli tyle razy w ciągu Roku świętego zyskać ten odpust, ile razy spełnią przepisane im warunki.

Każdy z wyżej wymienionych może wybrać sobie spowiednika aprobowanego przez Ordynariusza. Temu spowiednikowi na mocy niniejszej Konstytucji dajemy władzę, aby mógł na spowiedzi jubileuszowej, nie tracąc innych pełnomocnictw, które posiadałby z innego tytułu, rozgrzeszać wyżej wymienione osoby tylko na spowiedzi sakramentalnej, od wszelkich cenzur i grzechów, nawet „speciali modo” zarezerwowanych Stolicy Apostolskiej albo Ordynariuszowi, wyjąwszy herezję formalną i zewnętrzną, nakładając na penitenta zbawienną pokutę i inne obowiązki, zgodnie z zasadami prawa i teologii moralnej.

Oprócz tego, spowiednikowi, obranemu przez zakonnicę, dajemy władzę dyspensowania od wszelkich ślubów prywatnych, złożonych po uroczystej profesji, i które nie sprzeciwiają się regule zakonnej. Wyżej wymienieni spowiednicy mogą też zamieniać wszystkie śluby prywatne, nawet zaprzysiężone, sióstr, należących do Kongregacji o ślubach prostych, Oblatek, Tercjarek regularnych, dziewcząt i kobiet, prowadzących życie wspólne, wyjąwszy te śluby, które są zastrzeżone Stolicy Apostolskiej, te, których dyspensa obróciłaby się na szkodę osób trzecich i te, których zamiana mniej powstrzymywałaby od grzechu niż sam ślub.

Zachęcamy też czcigodnych braci Biskupów i innych Ordynariuszów, aby, za przykładem Naszej Apostolskiej dobroci, udzielali aprobowanym spowiednikom władzę rozgrzeszenia od wypadków rezerwowanych Ordynariuszowi.

Ogłaszamy, że wszystkie postanowienia tego niniejszego pisma mają mieć wszędzie swoją moc i nic ich ważności nie może przeszkodzić. Odpisom albo streszczeniom tego pisma, także drukowanym, podpisanym przez publicznego notariusza i zaopatrzonym w pieczęć dygnitarza kościelnego, należy się taka sama wiara, jaka i oryginałowi, gdyby komu by^ł okazany.

Niech więc nikt z ludzi nie waży się naruszać, sprzeciwiać temu naszemu rozporządzeniu, gdyby zaś kto powążył się to uczynić, niech wie, że ściągnie na siebie gniew Boga Wszechmogącego i św. Apostołów Piotra i Pawła.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 30 stycznia R. P. 1933, pontyfikatu Naszego jedenastego.

FR. A. KARD. FRÜHWIRTH

Kancierz Św. K. Rz.

Alfons Carinci, Protonotarjusz Apostolski.

L. P. Dominik Spolverini, Protonotarjusz Apostolski.

KARD. W. LAURI,

Większy Penitencjarz

W związku z powyższem korzystając z upoważnienia Ojca św. stanowią co do warunków zyskania odpustu jubileuszowego:

1° dla osób zakonnych czy świeckich, wymienionych w ustępach I—V oraz dla robotników, wymienionych w ust. VIII odwiedzenie czterokrotne kościołów katedralnego w Łomży, lub swego miejscowego parafjalnego bądź swego zakonnego i odmówienie tam przy każdym zwiedzeniu 6 Ojcie nasz, Zdrowaś Marjo i Chwała Ojcu na intencje podane przez Ojca św.;

2° dla więźniów, dla internowanych duchownych lub świeckich, dla chorych i starców i dla tych osób pielęgnujących chorych, które na dłuższy czas od nich oddalić się nie mogą — odmówienie na intencje Ojca św w czterech dniach codziennie modlitw drogi krzyżowej lub 14 Ojcie nasz, Zdrowaś Marjo, Chwała Ojcu i któryś cierpiał za nas rany.

Jeśli i tych warunków ktoś nie mógł spełnić, może mu spowiednik inne wyznaczyć.

Władza spowiedników obejmuje także grzechy i cenzury „speciali modo” Stolicy Apost. oraz wszystkie Ordynariuszowi zarezerwowane. Wyjęte są cenzury „specialissimo modo” Stolicy Apost. zarezerwowane oraz herezja formalna i zewnętrzna. Łomża, dnia 6 kwietnia 1933.

† Stanisław Bp.

№ 37.

Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Z woli Najd. Episkopatu Polski, jako opiekuna i właściciela Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, drugie święto Zesłania Ducha św. zostało naznaczone jako „dzień uniwersytecki”. Od trzech lat Uniwersytet rozwija przed tym dniem propagandę, aby uświadomić jaknajszerszy ogół społeczeństwa w Polsce o znaczeniu i potrzebie Katolickiego Uniwersytetu. Wyniki zbiórki na Katolicki Uniwersytet Lubelski z ubiegłych lat trzech są bardzo nikłe, nie wyrównały nawet kosztów utrzymania na okres jednego miesiąca. W roku obecnym dla ożywienia zbiórki Uniwersytet wystarał się u Władz państwowych o zbiórkę publiczną w całym kraju, która niezależnie od drugiego dnia Zesłania Ducha św. odbędzie się w niedzielę dnia 18 czerwca. Pomoc w tej zbiórce przyrzekły Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Należy zaznaczyć, że Uniwersytet opiera swój byt nieomal wyłącznie na ofiarności społeczeństwa katolickiego. Ze Skarbu państwa Uniwersytet otrzymał blisko 10% budżetu rocznego w postaci zapomogi. Od 1930 r. ta zapomoga, na skutek zmniejszenia wydatków przewidzianych budżetem, została wstrzymana. Uniwersytet znalazł się przeto w bardzo ciężkim położeniu. Kościół Katolicki w Polsce musi się troszczyć o inteligencję, musi ją urabiać, kształcić, formować, musi jej dać do ręki broń, środki, ba, nie tylko żeby sama była prawdziwie ka-

tolicką, ale by tą katolickością promieniowała na otoczenie wśród którego przebywa i rozwija swą działalność. Dopomóżmy zatem Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu. Przeto gorąco tę sprawę WW. Duchowieństwu i całemu społeczeństwu polecam.

Łomża d. 8/4 1933.

† Stanisław Bp.

№ 38.

Rekolekcje.

W bieżącym roku odprawione będą rekolekcje w dwóch serjach. Pierwsza serja 21.VIII.—25—początek 21-go o godzinie 20-ej, zakończenie 25-go rano; druga serja 28.VIII.—1.IX. początek 28-go o godzinie 20-ej, zakończenie 1-go rano.

Do I-szej serji należą następujący Księża.

Dekanat Łomżyński: Ks. Srzednicki, Ks. Żebracki, Ks. Łada, Ks. Roszkowski A., Ks. E. Łapiński, Ks. Haraburda, Ks. Mateuszczyk, Ks. A. Godlewski, Ks. Łupiński, Ks. Biernacki.

Dekanat Augustowski: Ks. Chojnowski, Ks. Makiel, Ks. Kondracki, Ks. Peczkajtis, Ks. Rólkowski.

Dekanat Czyżewski: Ks. Ciecuchowski, Ks. Brzoska, Ks. Rutkowski.

Dekanat Jedwabiński: Ks. Szumowski.

Dekanat Kolneński: Ks. Mocarski, Ks. Kiewlak, Ks. Fr. Łapiński, Ks. Bronowicz, Ks. Wałajtis.

Dekanat Ostrołęcki: Ks. Sawicki, Ks. Prószyński, Ks. Przedpeński, Ks. Kucharczyk, Ks. Snarski, Ks. Krzemiński, Ks. T. Kulesza, Ks. Bielawski.

Dekanat Ostrowski: Ks. Ciesielski, Ks. Kłobukowski.

Dekanat Sejneński: Ks. Pardo, Ks. Młynarczyk, Ks. Cybulski.

Dekanat Sniadowski: Ks. Pianko, Ks. Misiewicz, Ks. Miłosek.

Dekanat Sokołowski: Ks. Czarnowski, Ks. Staniewicz, Ks. Zieliński, Ks. Choromański.

Dekanat Suwalski: Ks. S. Dąbrowski, Ks. Gumowski, Ks. Lis, Ks. T. Dąbrowski, Ks. J. Tyszka, Ks. Moroz, Ks. Murawski St., Ks. Sawicki J., Ks. Chmielewski.

Dekanat Szczuczynski: Ks. Witkowski, Ks. Żewis, Ks. Kin.

Dekanat Teoliński: Ks. Kowalewski, Ks. Piaszczyński, Ks. Średnicki.

Dekanat Wąsoski: Ks. Konstantynowicz, Ks. Lenkowski, Ks. Dołęgowski.

Dekanat Wysocki: Ks. Sokołowski, Ks. Ostrowski, Ks. Petruszkiewicz, Ks. Modzelewski, Ks. Dziondziak.

Do II-ej serji należą Księża.

Dekanat Łomżyński: Ks. Szczęsnowicz, Ks. Myszczyński, Ks. P. Pianka, Ks. Betto, Ks. F. Tyszka, Ks. Supiński, Ks. Skarzyński Z., Ks. J. Kulesza, Ks. Borzuchowski.

Dekanat Augustowski: Ks. Grodzki, Ks. Drozd, Ks. Kijewski, Ks. Gogas, Ks. Kowalczyk.

Dekanat Czyżewski: Ks. C. Roszkowski, Ks. J. Modzelewski.

Dekanat Jedwabiński: Ks. Kostro, Ks. Skrodzki.

Dekanat Kolneński: Ks. Będowski, Ks. Sidorowicz, Ks. Pęski.

Dekanat Ostrołęcki: Ks. Koćmierowski, Ks. Myśliński, Ks. Walter, Ks. Suliński, Ks. Florek, Ks. Kuliński, Ks. Olender, Ks. Rogalski.

Dekanat Ostrowski: Ks. Bagiński, Ks. Janucik, Ks. Foltyn, Ks. Jószkowski.

Dekanat Sejneński: Ks. Astasiewicz.

Dekanat Sniadowski: Ks. Dorochowicz, Ks. Makowski, Ks. Szurnicki.

Dekanat Sokołowski: Ks. Sadowski, Ks. Bruszewski, Ks. Ostrowski J., Ks. Szepietowski, Ks. Gąsowski.

Dekanat Suwalski: Ks. Wołagiewicz, Ks. Budrewicz, Ks. Jałbrzykowski, Ks. Nowosadko, Ks. Pyszkowski.

Dekanat Szczuczynski: Ks. H. Tyszka, Ks. Borawski.

Dekanat Teoliński: Ks. Ciborowski, Ks. Warkało.

Dekanat Wąsoski: Ks. Janowicz, Ks. Krysiak, Ks. Cudnik.

Dekanat Wysocki: Ks. Kruszewski, Ks. Szwaluk, Ks. Rogiński, Ks. Dąbrowski.

№ 39.

Rekolekcje dla kapłanów w Domu rekolekcyjnym ks. ks. Jezuitów w Dziedzicach na Śląsku w 1933 roku.

Serja I. Początek dnia 19 czerwca, godz. 19; zakończenie dnia 23 czerwca rano.

Serja II. Początek dnia 3 lipca, godz. 19; zakończenie dnia 7 lipca rano.

Serja III. Początek dnia 31 lipca, godz. 19; zakończenie dnia 4 sierpnia rano.

Serja IV. Dla W.W. Ks. Prefektów. Początek dnia 7 sierpnia, godz. 19; zakończenie dnia 11 sierpnia rano.

Serja V. Początek dnia 28 sierpnia, godz. 19; zakończenie dnia 1 września rano.

Serja VI. Początek dnia 25 września, godz. 19; zakończenie dnia 29 września rano.

Serja VII. Początek dnia 16 października, godz. 19; zakończenie dnia 20 października rano.

Serja VIII. Początek dnia 6 listopada, godz. 19; zakończenie dnia 10 listopada rano.

Serja IX. Początek dnia 20 listopada, godz. 19; zakończenie dnia 24 listopada rano.

Serja X. Początek dnia 11 grudnia, godz. 19; zakończenie dnia 15 grudnia rano.

№ 40.

Zbiórka na Polską Macierz Szkolną.

Polska Macierz Szkolna ogłasza na dzień 3 maja zbiórkę na Dar Narodowy na prace oświatowe Pol. Macierzy Szkolnej. Ze względu na bardzo pożyteczną działalność Pol. Macierzy Szkolnej Kurja zachęca gorąco W.W. Duchowieństwo do wzięcia udziału w powiatowych, miejskich i lokalnych Komitetach obchodu 3 maja i popierania zbiórki.

№ 41.

Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej.

Liga Obrony Powietrz. i Przeciwgaz. urządza w dniach od 14–21 maja włącznie „X Tydzień L.O.P.P.” propagandy i zbiórki pieniężnej. — Zadaniem Ligi jest uświadomić społeczeństwo o potrzebie i doniosłości przygotowania obrony powietrznej kraju na wypadek wojny.

Kurja poleca usilnie tę akcję W.W. Duchowieństwu, aby i samo wzięło udział w tej pracy i wiernych zachęciło do ofiarności na rzecz L.O.P.P.

№ 42.

Wydawnictwo „Auxilium”

Kurja Metropolitalna Warszawska podaje do publicznej wiadomości, że istniejące w Warszawie wydawnictwo dzieł religijnych p. t. „Auxilium”, którego redaktorem ma być Ks. Józef Makłowicz ze Lwowa, nie ma żadnego upoważnienia od Władzy Duchownej i dlatego też Władze Kościelne nie ponoszą za to wydawnictwo żadnej odpowiedzialności.

№ 43.

Czytanki Żywego Różańca.

Ks. Fr. Nowakowski, dyr. diec. U. Ż. R. na diecezję Włocławską rozpoczął wydawnictwo pisemka miesięcznego p. t. Czytanki Żywego Różańca. Zadaniem tego wydawnictwa jest ożywienie Kółek Żywego Różańca, oraz budzenie ducha Chrystusowego w szerokich masach za pośrednictwem Żywego Różańca.

Ze względu na aktualność tego wydawnictwa zaleca się jego szerzenie. Adres wydawnictwa: Karnkowo, p. Lipno Warszaw. Redaktor Ks. Fr. Nowakowski. Prenumerata kompletu (15 egz.) wynosi kwartalnie 1.35 zł.

№ 44.

Święcenia alumnów.

Jego Ekscelencja Biskup Ordynariusz dn. 4. marca b. r. udzielił tonsury alumnom: — Lipińskiemu Ant., Brzozowskiemu Wł., Makowieckiemu C., Krajewskiemu R., Archutowskiemu X., Chudzikowi St., Detkiewiczowi St., Dmuchowskiemu K., Galantowi K., Łęczyńskiemu J., Olszewskiemu J., Pęzie Al., Płońskiemu T., Prusakowi M., Roszkowskiemu C., Siekierskiemu M., Szkiłędziowi B., Wądołowskiemu J., Witkowskiemu St., Wojtkowskiemu Stan., Zalewskiemu H., Żakowi Wł., Klupczyńskiemu S., Krawczykowi Wł.

Dn. 5 marca b. r. mniejszych święceń: Markowskiemu Wł., Skłodowskiemu M., Kalinowskiemu M., Tymieńskiemu J., Skokowskiemu J., Kamińskiemu S., Wyszyńskiemu S., Zajkowskiemu O., Rogowskiemu J., Pilarkowi Fr., Załęskiemu J., Wieczorkowi A.,

Szumińskiemu S., Ksepce Br., Ołdakowskiemu St., Kapkowskiemu S., Podbielskiemu I., Daniłowiczowi M., Równemu K., Kozłowskiemu B., Miklaszewiczowi S., Godlewskiemu L., Chełchowskiemu S., Pogorzelskiemu H., Rakowskiemu C., Brulińskiemu C., Filipowiczowi M., Olszewskiemu W., Miszczakowi J., Pałce A., Sasinowskiemu M., Hajkowskiemu B., Lewszykowi M., Lipińskiemu A., Brzozowskiemu Wł., Makowieckiemu C.

Djakonatu: Janiszewskiemu J., Szymańskiemu Br., Rogowskiemu J., Romanowskiemu K.

Dnia 1 kwietnia b. r. święceń mniejszych: Klupczyńskiemu S., Krawczykowi Wł., Krajewskiemu R.; presbiteratu: Mizerskiemu J., Żochowskiemu St., Odejewskiemu C., Mioduszewskiemu J., Kamińskiemu Wł., Bargielskiemu R., Szubdzie W., Zarembie S.

№ 45.

Zmiany w Duchowieństwie.

Mianowani:

- 1) Ks. Kostro dziekanem Jedwabińskim.
- 2) Ks. J. Grabowski wikariuszem w Wąsewie.
- 3) Ks. P. Gąsowski „ w Kuleszach.
- 4) Ks. Krassowski „ w Nurze.
- 5) Ks. Pyszkowski „ w Filipowie.
- 6) Ks. Białokoźwicz „ w Sejnach.
- 7) Ks. Jószkowski „ w Broku.
- 8) Ks. Polak „ w Dąbrowie Wielkiej.
- 9) Ks. Szubzda „ w Grajewie.
- 10) Ks. Zaremba „ w Raczkach.
- 11) Ks. Mioduszewski „ w Teolinie.
- 12) Ks. Bargielski „ w Łapach.
- 13) Ks. Kamiński „ w Płonce.
- 14) Ks. Żochowski „ w Piskach.
- 15) Ks. Odejewski „ w Rajgrodzie.
- 16) Ks. Kin prefektem w Grajewie.
- 17) Ks. Pęski J. prefektem w Szczuczynie.
- 18) Ks. Mizerski „ w Małkini.

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE ŁOMŻYŃSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

№ 6.

Łomża, dnia 1 czerwca 1933 r.

Rocznik VII

T R E Ś Ć:

46. List pasterski.	49. Kongresy eucharystyczne w diecezji Łomżyńskiej.
47. Zasady podane przez Kongr. św. Oficjum w sprawie dyspensy od postu eucharyst. dla kapłanów odprawiających Msze św.	50. Rekolekcje dla kapłanów na Jasnej Górze.
48. Światło elektryczne w kościołach i kaplicach.	51. Pobory za nauczanie religii w szkołach powszechnych.
	52. Ustawa o zbiórkach publicznych.
	53. Książki polecane.

№ 46.

S T A N I S Ł A W

ze zmiłowania Bożego i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP ŁOMŻYŃSKI

Dr. Fil.

Kościół katolicki podobnie jak państwa świeckie posiada swoje ustawodawstwo zwane Prawem kanonicznym.

Zadaniem Prawa kanonicznego czyli kościelnego jest ustalenie i utrzymanie porządku w działaniu Władz Kościoła oraz w religijnem życiu wiernych. Obejmuje ono uprawnienia i obowiązki tak duchowieństwa jak wiernych określając je szczegółowo i stawiając drogowskazy dla przykładowego i jednolitego postępowania w rzeczach wiary i obyczajów.

Między innemi toż Prawo kościelne przepisuje, aby Biskupi, kierujący diecezjami, w okresach ustalonych udawali się do Stolicy Piotrowej, zdawali tam sprawę z religijnego stanu swych diecezyj i u grobów Apostołów Piotra i Pawła zaczerpnęli nowych duchowych sił do pomyślnych i owocnych rządów diecezjalnych.

Posłuszny temu prawu i ja odbyłem tę podróż, a odbyłem ją tem chętniej, że Ojciec św., miłościwie nam panujący Pius XI., ogło-